

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžfk/23/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201730
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1016201730.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, IČO: 30 232 295, so sídlom: Národná č. 12, 974 01 Banská Bystrica, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s r. o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: 1. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, IČO: 00 164 381, so sídlom: Stromová 1, 813 30 Bratislava, 2. Výskumná agentúra, IČO: 31 819 494, so sídlom Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného v 2. rade - Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21600595/O02 zo dňa 13.07.2016 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120060/Z02 zo dňa 13.07.2016, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/203/2016-61 zo dňa 25.01.2017, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/203/2016-61 zo dňa 25.01.2017 z a m i e t a.

II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením č. k. 6S/203/2016-61 zo dňa 25.01.2017 rozhodol tak, že žalobu žalobcu odmietol a účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd poukázal na ustanovenia § 2 ods. 1, § 6 ods. 1, § 177 ods. 1, § 7 písm. b), e), § 97, § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej ako „SSP“), § 14 ods. 18, § 27a ods. 1 a ods. 3 písm. a), b), § 27a ods. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. zákona o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva („ďalej ako „zákon o pomoci a podpore“ alebo „zákon

č. 528/2008 Z. z."), a zároveň z obsahu administratívneho spisu zistil, že dňa 31.10.2012 došlo k uzatvoreniu zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku č. 053/2012/5.1./OPVAV medzi žalovaným v 1. rade v zastúpení žalovaným v 2. rade a žalobcom na projekt s názvom „Modernizácia vnútorného vybavenia a rekonštrukcia objektov za účelom zlepšenia vzdelávacieho procesu na UMB v Banskej Bystrici" a označením ITMS 26250120060.

3. Žalobca ako verejný obstarávateľ vyhlásil verejné obstarávanie na predmet zákazky „Informačné a komunikačné technológie UMB vrátane podpory infraštruktúry výskumu a vývoja na UMB v Banskej Bystrici" uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vo Vestníku verejného obstarávania č. 141/2012 zo dňa 23.07.2012 pod značkou 08719-MUT, ako aj v Úradnom vestníku EÚ č. 2012/S143 zo dňa 27.07.2012 pod značkou 239191.

4. Dňa 18.07.2016 bola žalobcovi doručená Správa o zistenej nezrovnalosti a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26250120060, ktoré sú predmetom súdneho prieskumu v zmysle podanej žaloby.

5. Krajský súd uviedol, že v systéme správneho súdnictva je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základy žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP).

6. Podľa názoru krajského súdu administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky na poskytnutie služby po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami ZVO.

7. Krajský súd mal za to, že výsledné materiály z vykonanej kontroly a postup pri ich vypracovaní nepodliehajú súdnemu prieskumu v rámci úpravy správneho súdnictva v Správnom súdnom poriadku, keďže nie sú rozhodnutím správneho orgánu v zmysle SSP Kontrola postupu zadávania zákazky predstavuje jednu z dohľadových kompetencií žalovaných.

8. Krajský súd v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016 dospel k názoru, že Správa o zistenej nezrovnalosti a Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. Správu o výsledku kontroly je možné považovať podľa názoru súdu len za akýsi výstup kontroly, ktorý sa nemohol nijako dotknúť právneho postavenia žalobcu a spôsobiť mu ujmu na jeho právach. Preto súdnemu prieskumu v správnom súdnictve nepodlieha.

9. Krajský súd považoval za nesporné, že v Správe o zistenej nezrovnalosti absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou o zistenej nezrovnalosti ani Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov nebol žalobca zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov. Predmetnou správou boli žalobcovi oznámené zistené nezrovnalosti v priebehu kontroly, tak ako to ustanovuje zákon č. 528/2008 Z. z., a preto ju možno považovať za podkladové rozhodnutie, majúce predbežnú povahu vzhľadom na zákonný postup vyplývajúci z § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Ohľadom preskúmania uvedenej žiadosti je nesporné, že touto písomnosťou žalovaný využil zákonnú možnosť vyplývajúcu z ust. § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z., a keďže zistil porušenie pravidiel a postupov verejného

obstarávania, vyzval žalobcu ako prijímateľa na vrátenie časti poskytnutého príspevku na predmet zákazky. Nejedná sa o žiadne rozhodnutie vydané v rámci výkonu pôsobnosti žalovaného ako správneho orgánu a oblasti verejnej správy, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu.

10. S ohľadom na uvedený záver sa krajský súd nezaoberal námietkami žalobcu o nezákonnosti kontrolných zistení uvedených v Správe o zistenej nezrovnalosti, pretože tieto je možné preskúmať až v prípadných neskorších štádiách procesu vyvodzovania dôsledkov zo zistených porušení zákona v postupe verejného obstarávateľa, ak boli, resp. budú na základe Správy o zistenej nezrovnalosti vydané rozhodnutia s priamym dopadom na právne postavenie žalobcu.

11. Záverom krajský súd poukázal na to, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie, ktorého ochrany sa žalobca touto žalobou domáha, nepatrí medzi základné ľudské práva a slobody, ktorých výpočet je obsiahnutý v druhej hlave Ústavy SR a Dohovore o ochrane základných práv a ľudských slobôd, a preto prejednávanej veci nie je možné posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. Taktiež krajský súd poukázal na ust. § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., v zmysle ktorého sú rozhodnutia vydané správnymi orgánmi v správnom konaní podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z. vylúčené zo súdneho prieskumu (§ 7 písm. h/ SSP).

12. Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd konštatoval, že neboli naplnené všetky podmienky na preskúmanie napadnutých rozhodnutí v rámci správneho súdnictva, nakoľko žaloba smeruje proti aktu orgánu verejnej správy, ktorý nemohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu, pričom ide o podkladové rozhodnutie predbežnej povahy (Správa o zistenej nezrovnalosti), a preto Krajský súd v Bratislave v súlade s § 7 písm. b), e) SSP v spojení s § 97 SSP a § 98 ods. 1 písm. g) SSP žalobu odmietol pre jej neprípustnosť.

II.

Kasačná sťažnosť

13. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v postavení sťažovateľa v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie z dôvodu ust. § 440 ods. 1 písm. g) SSP, a teda, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Sťažovateľ v odôvodnení kasačnej sťažnosti poukázal na skutočnosť, že krajský súd mal k dispozícii všetky listinné dôkazy, potrebné pre vecne správne a spravodlivé meritórne rozhodnutie v danej právnej veci. Krajský súd však podľa názoru sťažovateľa nesprávne právne posúdil prejednávajúcu vec, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym právnym záverom, čo vyústilo do vydania vecne nesprávneho rozhodnutia, t. j. uznesenia zo dňa 25.01.2017, č. k. 6S/203/2016-61.

15. Ďalej uviedol, že Krajský súd v Bratislave svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že žiadne zo sťažovateľom napadnutých rozhodnutí nie je možné považovať za rozhodnutie preskúmateľné v správnom súdnictve a teda, že je potrebné žalobu ako neprípustnú odmietnuť. Opieral sa najmä o argumenty, že v správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky, nejedná sa o žiadne rozhodnutie vydané v rámci výkonu pôsobnosti žalovaného ako správneho orgánu a oblasti verejnej správy, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu. Krajský súd ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu v Bratislave sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016 a sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.12.2012, v zmysle ktorých Správa a Žiadosť nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve.

16. Sťažovateľ uviedol, že uznesenie krajského súdu mu bolo doručené dňa 27.02.2017. Podľa ust. § 443 SSP uplynie lehota na podanie kasačnej sťažnosti dňa 27.03.2017, kasačná sťažnosť je teda podaná

v zákonom stanovenej lehote.

17. Sťažovateľ má za to, že napadnuté rozhodnutia je možné považovať za rozhodnutia preskúmateľné v správnom súdnictve. Podľa neho, nemôže pred Najvyšším súdom SR obstať tvrdenie krajského súdu, že predmetné rozhodnutia žalovaného napadnuté správnu žalobou nepodliehajú prieskumu v správnom súdnictve a že nespôsobujú ujmu na subjektívnych právach žalobcu.

18. Podľa jeho názoru, postupom žalovaného ako správneho orgánu bol sťažovateľ ukrátený na svojich právach, a to z dôvodu jeho nezákonného postupu, ako aj z dôvodu, že Žiadosť ukladá žalobcovi, aby vrátil finančné prostriedky.

19. Uviedol, že predmetné rozhodnutia žalovaného sa dotýkajú práv a povinností žalobcu, keď autoritatívne konštatujú porušenie povinnosti sťažovateľa, ktoré sankcionujú korekciou a povinnosťou vrátiť finančné prostriedky. Má za to, že predmetné rozhodnutia žalovaného jednoznačne zasahujú do práv a povinností tretích osôb, a to konkrétne do práv a povinností sťažovateľa tým, že konštatujú určité porušenie ustanovení zákona o verejnom obstarávaní (podľa jeho názoru nepodložené porušenie) v už skončenom a úspešne zrealizovanom projekte žalobcu. V tejto súvislosti trvá na tom, že predmetné dokumenty podliehajú preskúmaniu zo strany správnych súdov. Opiera sa aj o ust. § 6 SSP, ktorý uvádza, že „správne orgány v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom“. Ustanovenie § 7 SSP okrem toho taxatívne uvádza rozhodnutia správnych orgánov, ktoré správne súdy nepreskúmajú. Nakoľko rozhodnutie správneho orgánu, ktorého zákonnosť preskúmal Krajský súd v Bratislave v konaní 6S/203/2016-61 nepatrí k rozhodnutiam, resp. sporom uvedeným v ust. § 7 ods. a) až h) SSP, má za to, že správny súd je povinný sa ním zaoberať, preskúmať ho.

20. Názor, že preskúmané rozhodnutia vydali správne orgány opiera o ust. § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „správny poriadok“), ktorý definuje správny orgán ako štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej zveril zákon rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy. Pojem orgán verejnej moci nie je nikde definovaný, ale v právnej teórii sa bežne používa. V danej veci poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Českej a Slovenskej federatívnej republiky (prvého senátu) zo dňa 09. júna 1992 sp. zn.: I. ÚS 191/92, ktorým sa stanovili kritériá na určenie, či subjekt koná ako orgán verejnej moci.

21. Ďalej reprodukoval právny názor senátu Ústavného súdu Českej a Slovenskej federatívnej republiky, podľa ktorého verejnou mocou je taká moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo alebo sprostredkované. Subjekt, o ktorého právach alebo povinnostiach rozhoduje orgán verejnej moci, nie je v rovnoprávnom postavení s tým orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu.

22. Z predmetných rozhodnutí žalovaného, ako aj jeho postupu sťažovateľovi vyplýva, že ide o autoritatívny zásah, resp. rozhodnutie, ktoré sťažovateľ nemôže ovplyvniť, o rovnocennom postavení so správnym orgánom sa nedá ani hovoriť. Predmetné rozhodnutia žalovaného autoritatívne konštatujú porušenie povinností zo strany sťažovateľa.

23. Ústavou chránené a garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR umožňuje každému, aby sa domáhal zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Rovnako tak čl. 46 ods. 2 Ústavy SR umožňuje každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, aby sa obrátil na súd, kvôli preskúmaniu zákonnosti takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanovuje inak. Článok 142 ods. 1 Ústavy SR uvádza vo vete za bodkočiarkou, že „súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení a iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon“.

24. Vzhľadom na všeobecné zakotvenie práva na súdnu a inú právnu ochranu v Ústave Slovenskej republiky, je toto právo bližšie špecifikované v ostatných právnych predpisoch Slovenskej republiky. Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní ide o „konanie, v ktorom oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických alebo právnických osôb“. Věcný rozsah vymedzuje konania pred správnym súdom tak, že rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb priamo dotknuté. Vzhľadom na vyššie uvedené sťažovateľ trvá na tom, že predmetné rozhodnutia možno považovať za rozhodnutia správneho orgánu, ktoré sú preskúmateľné súdom v správnom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim rozsudkom zo dňa 26.02.2009. č. k. 3Sžz 2/2008 uvádza, že neurčitosť ustanovenia pripúšťa použitie rôznych foriem a metód výkladu.

25. Sťažovateľ dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6S/2308/2012 zo dňa 04.07.2014 „rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté“. Okrem iného sa odvolal i na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 5Sžf 31/2011 zo dňa 25.08.2011. Na základe tohto má sťažovateľ za to, že sa jedná o list s charakterom rozhodnutia, ktorý je vydaný príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačný akt správneho orgánu. Vzhľadom k uvedenému má za to, že daná žaloba bola podaná oprávnene s tým, že nejde o subjektívny a ničím nepodložený názor žalobcu, ale tento opiera svoj názor jednak o vyššie citovaný nález Ústavného súdu ČR, ako aj vyššie uvedené rozsudky Krajského súdu v Bratislave. V dôsledku toho nemôže právny názor krajského súdu uvedený v napadnutom uznesení pred Najvyšším súdom SR obstať.

26. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a n. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

27. Sťažovateľ považuje za fakt, že riadiaci orgán proces verejného obstarávania odsúhlasil. Preto nie je podľa neho na mieste, aby bol sankcionovaný za to, že „údajne“ porušil zákon o verejnom obstarávaní, keď len postupoval tak, ako to schválil riadiaci orgán. Je podľa neho zrejmé, že jednotlivé orgány štátnej správy nekonajú súladne, keď jeden štátny orgán proces verejného obstarávania odsúhlasí a druhý štátny orgán žalobcu sankcionuje za to, ako v procese verejného obstarávania postupoval. Je vecou štátnych orgánov, aby zosúladili svoje postupy s tým, že nie je možné, aby bol takýto postup štátnych orgánov na škodu žalobcu a aby bol žalobca za takýto postup sankcionovaný. Takýto postup štátnych orgánov vytvára u žalobcu stav právnej neistoty, takýto postup štátnych orgánov je v rozpore s princípom právneho štátu a je výsledkom svojvôle štátnych orgánov.

28. V ostatnom sťažovateľ rozoberá rozsudok NS SR sp. zn. 5Sžf/26/2012 a sp. zn. 5Sžf/31/2011, z ktorých má za to, že Správa a Žiadosť podliehajú prieskumu v správnom súdnictve.

29. S poukazom na odôvodnenie kasačnej sťažnosti sťažovateľ žiada, aby Najvyšší súd SR ako kasačný súd, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.01.2017 č. k. 6S/203/2016-61 v súlade s ust. § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného v 1. rade

30. Žalovaný 1. sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 25.04.2017, v ktorom uviedol, že uznesenie Krajského súdu Bratislava č. k. 6S 203/2016-61 považuje za vecne správne a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol v súlade s § 461 SSP. Má za to, že preskúmanie napadnutých rozhodnutí súdom nie je prípustné, a to podľa § 7 písm. e) SSP, ktorý ustanovuje, že správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

31. V tejto fáze riešenia nezrovnalosti žalovaní prostredníctvom zaslania Správy a Žiadosti v súlade s § 26 ods. 3 zákona o pomoci a podpore splnili svoju oznamovaciu povinnosť a oznámili žalobcovi informáciu o existencii podozrenia vzniku nezrovnalosti. Bez ďalších nasledujúcich úkonov potrebných na doriešenie nezrovnalosti nemôžu napadnuté rozhodnutia nijakým z uvedených spôsobov reálne zasiahnuť do práv a oprávnených záujmov žalobcu a ani mu spôsobiť ujmu na jeho subjektívnych právach, právne postavenie žalobcu sa v jeho dôsledku nemení a napadnuté rozhodnutie slúži len ako podklad pre ďalšie konanie žalovaných.

32. Keďže opätovnou administratívnou kontrolou boli žalovaným 1. zistené porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania, žalovaný 1 ako riadiaci orgán bude riešiť vysporiadanie nezrovnalosti prostredníctvom zákona o pomoci a podpore. Zákon o pomoci a podpore je osobitným právnym predpisom upravujúcim riešenie porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania pri poskytovaní finančných prostriedkov z fondov Európskeho spoločenstva, a to konkrétne prostredníctvom správneho konania, ktorého výsledkom je správne rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, resp. 5 zákona o pomoci a podpore. V štádiu zaslania Správy nie je žiadaná časť NFP vymáhateľná a vynútiteľná bez ďalších následných úkonov žalovaných, ktoré v čase podania žaloby vykonané neboli. Žalovanému vznikne nárok na vrátenie vyčíslenej časti NFP až na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa § 27a ods. 3, resp. ods. 5 zákona o pomoci a podpore.

33. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti poukazuje na to, že Žiadosť mu ukladá, aby vrátil finančné prostriedky v určenej výške a že sa autoritatívne konštatujú určité porušenia ustanovení zákona o VO. S týmito tvrdeniami žalovaný 1 nesúhlasí z nasledovných dôvodov:

V oznamovacom štádiu riešenia nezrovnalosti prostredníctvom zaslania Správy a Žiadosti ide iba o podozrenie na vznik nezrovnalosti a jej predbežné vyčíslenie, ktoré vychádza k prvotných, podkladových informácií, ktoré majú žalovaní k dispozícii z výsledkov dovedy vykonaných úkonov, a to opätovnej administratívnej kontroly, príp. Protokolu ÚVO. Potvrdenie alebo vyvrátenie týchto skutočností závisí od výsledku správneho konania, pričom v čase podania žaloby nie je možné s určitosťou povedať, či žalovaný 1 ako riadiaci orgán toto správne konanie začne a ak ho začne, akým spôsobom sa ukončí. V štádiu vypracovania Správy a Žiadosti sa vychádza z prvotných informácií, ktoré majú žalovaní k dispozícii a týkajú sa podozrenia vzniku nezrovnalosti a sú podkladom pre nasledujúce správne konanie, v ktorom bude mať žalobca postavenie účastníka konania so všetkými s tým spojenými právami. Výsledkom správneho konania bude rozhodnutie vydané podľa § 47 Správneho poriadku, v ktorom správny orgán v odôvodnení uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k

podkladom rozhodnutia. Zároveň nie je vylúčené, že v ďalších fázach vysporiadania nezrovnalosti nasledujúcich po fáze oznámenia prostredníctvom napadnutých rozhodnutí sa situácia vyvinie tak, že riadiaci orgán po posúdení všetkých skutočností správne konanie nezačne, prípadne začaté konanie bude zastavené v zmysle § 30 ods. 1 Správneho poriadku. Žalobca v tomto štádiu riešenia nezrovnalosti nečelí právnej povinnosti vrátiť časť NFP, k porušeniam pravidiel a postupov verejného obstarávania bude mať možnosť obsahovo sa vyjadriť ako účastník správneho konania. Podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti v čase vypracovania a odoslania Správy je predčasné, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 3, resp. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. Až na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa § 27a ods. 3, resp. 5 zákona o pomoci a podpore budú porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania oficiálne potvrdené po ich preskúmaní v správnom konaní a žalobca bude povinný vrátiť vyčíslené finančné prostriedky v lehote uloženej v tomto rozhodnutí. Až toto rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu, a teda bude aj preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

34. Žalovaný 1 ako riadiaci orgán je v súlade s čl. 60 písm. a) Nariadenia Rady č. 1083/2006 zodpovedný za riadenie a vykonávanie operačného programu v súlade so zásadou riadneho finančného riadenia, a to najmä za zabezpečenie, aby sa operácie vybrali na financovanie v súlade s kritériami vzťahujúcimi sa na operačný program a aby sa dodržiavali uplatniteľné predpisy Spoločenstva a vnútroštátne predpisy počas celého obdobia vykonávania. Žalovaní riešia vzniknutú nezrovnalosť v súlade so zákonom o pomoci a podpore ako osobitným právnym predpisom upravujúcim poskytovanie finančných prostriedkov z fondov Európskeho spoločenstva.

35. Žalovaný 1 má za to, že ak by súd pristúpil k zrušeniu napadnutých rozhodnutí, žalovaní na základe informácií, ktoré majú k dispozícii v tejto fáze riešenia nezrovnalostí, môžu a musia konať len tak, že opäť vystavia rovnakú Správu a Žiadosť, aby žalobcu informovali o nezrovnalosti v súlade s § 26 ods. 3 zákona o pomoci a podpore, a proti ktorým sťažovateľ bude môcť opäť podať žalobu o preskúmanie zákonnosti. Takýmto spôsobom sa žalovaným znemožní v danej veci ďalej konať a vzniknutú nezrovnalosť riešiť v zmysle zákona o pomoci a podpore.

36. Akoukoľvek úpravou uvedených dokumentov by žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom o pomoci a podpore, pričom bez vydania dokumentov v zákonom uvedenej forme by nedodrжал zákonný postup predchádzajúci vydaniu rozhodnutia o vrátení NFP podľa § 27a ods. 3, resp. 5 cit. zákona, čo by bol následne relevantný dôvod na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Pokiaľ Správa a Žiadosť budú môcť byť preskúmateľné správnym súdom a budú zrušené, žalovaným bude znemožnené riešiť nezrovnalosť prostredníctvom zákona o pomoci a podpore. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý zastavil konanie vedené pod sp. zn. 5S 145/2015 o preskúmanie Správy, ako aj Žiadosti a odôvodnil to tým, že: „Správou ani Žiadosťou nebol žalobca s konečnou platnosťou zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov. Správnym súdom bude preskúmateľné až prípadne konečné rozhodnutie poskytovateľa. Správny súd nesmie extenzívne poňatou preskúmacou činnosťou zasahovať do právomoci moci výkonnej. Cieľom takejto úpravy bude teda predísť situácii, kedy by súdy vstupovali do potenciálne neskončených správnych konaní preskúmaním procesných rozhodnutí, čoho dôsledkom by mohlo byť až narušenie trojdelenia moci...“.

37. Žalovaný 1 ďalej uviedol, že Správa a Žiadosť v tejto fáze riešenia nezrovnalosti nemôžu zasiahnuť do práv a oprávnených záujmov žalobcu a ani mu spôsobiť ujmu na subjektívnych právach, právne postavenie žalobcu sa v ich dôsledku nemení. Napadnuté rozhodnutia slúžia ako podklad pre ďalšie konanie žalovaných. Všetky následky, na ktoré žalobca poukazuje a ktorým sa podľa neho zasahuje do jeho subjektívnych práv už v tejto fáze (vznik povinnosti zaplatiť sankciu - 1,5-násobok sumy uvedenej vo výzve) zatiaľ nenastali, správne konanie, ktorého výsledkom je správne rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, resp. 5 zákona č. 528/2008 Z. z., nebolo začaté. Tento následok bude možné preskúmať až potom, ako nastane, teda keď riadiaci orgán vydá rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, resp. 5 zákona č. 528/2008 Z. z. Až v tomto štádiu riešenia nezrovnalosti dôjde k autoritatívnemu zásahu do právnej sféry sťažovateľa, teda k uloženiu povinnosti, ktorú sťažovateľ doposiaľ nemá. Dopad na práva a právom

chránené záujmy sťažovateľa v skutočnostiach, na ktoré poukazuje, má až právoplatné a vykonateľné rozhodnutie riadiaceho orgánu vydané v správnom konaní podľa § 27a ods. 3, resp. 5 zákona č. 528/2008 Z. z., ktoré je preskúmateľné odvolacím orgánom a je preskúmateľné aj v rámci správneho súdnictva, a teda sťažovateľ má prostriedky, ktorými sa môže brániť voči kontrolným zisteniam, na podklade ktorých žalovaní vystavili napadnuté dokumenty. Opäť poukazuje na to, že v správnom konaní bude mať sťažovateľ postavenie účastníka konania a jeho vyjadrenia a námietky voči tvrdeniam o porušení pravidiel a postupov VO bude musieť riadiaci orgán ako správny orgán vziať do úvahy a v rozhodnutí sa s nimi vysporiadať.

38. V súvislosti s vyššie uvedeným dal žalovaný 1 tiež do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.02.2017, sp. zn. 1Sžf/87/2015.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj na doterajšiu rozhodovaciu prax vo veciach o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie NFP (uznesenia Krajského súdu v Bratislave o odmietnutí žaloby sp. zn. 1S 184/2015, 1S 185/2015, 5S 95/2016, 1S 78/2016 2S 167/2016 atď.) žalovaný poukázal na § 28 SSP, ktorý ustanovuje, že „správny súd môže výnimočne odmietnuť žalobu fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá ma zjavne šikanóznym charakter alebo ktorou sa sleduje zneužitie práva či jeho bezúspešne uplatňovanie“. Má za to, že v prípade sťažovateľa ide o umelé predĺžovanie procesu vysporiadania nezrovnalosti a konaním sťažovateľa je žalovaným v konečnom dôsledku znemožnené konať a v tomto procese pokračovať.

IV.

Vyjadrenie žalovaného v 2. rade

40. Žalovaný 2 sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 10.04.2017, v ktorom uviedol, že uznesenie Krajského súdu Bratislava č. k. 6S 203/2016-61 považuje za vecne správne a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol v súlade s § 461 SSP.

41. Žalovaný 2 nesúhlasí s tvrdením sťažovateľa, ktorý v kasačnej sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru bol ukrátený na svojich právach, a to z dôvodu nezákonného postupu žalovaného 2, ako aj z dôvodu, že Žiadosť ukladá sťažovateľovi, aby vrátil finančné prostriedky. Podľa sťažovateľa teda neobstojí tvrdenie konajúceho súdu, že Správou ani Žiadosťou nebol sťažovateľ zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov. Sťažovateľ je taktiež názoru, že Správa a Žiadosť jednoznačne zasahujú do jeho práv a povinnosti tým, že mu ukladajú sankčnú povinnosť vo veci ex post kontroly už v skončenom a úspešne zrealizovanom projekte sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa ich nie je možné vylúčiť zo súdneho prieskumu, nakoľko nepatria k rozhodnutiam, resp. sporom uvedeným v ustanovení § 7 ods. a) až h) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktoré správne súdy nepreskúmajú. Žalovaný 2 uviedol, že Správa neobsahuje explicitné a autoritatívne stanovenie povinnosti vrátiť finančné prostriedky. V prípade, ak sťažovateľ neuhradí sumu uvedenú v Žiadosti, nezakladá to jej vynútiteľnosť.

42. Žalovaný 2 uvádza, že v prípade, ak bude v Správe identifikované porušenie zákona o verejnom obstarávaní, potom bude celá vec postúpená na správne konanie pred Osobitnú komisiu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre správne konanie v oblasti pomoci a podpory poskytovanej z Európskeho spoločenstva. V prípade začatia správneho konania bude sťažovateľ riadne upovedomený o jeho začatí a bude vyzvaný na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia podľa § 27a ods. 3, 5, 7 Zákona o pomoci a podpore.

43. Správa a Žiadosť nie sú konečným rozhodnutím o povinnosti vrátiť poskytnutý príspevok, alebo jeho časť, ale týmto rozhodnutím je podľa Zákona o pomoci a podpore až rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, 5, 7, proti ktorému bude možné uplatniť riadny opravný prostriedok, alebo v prípade potreby preskúmať zákonnosť tohto rozhodnutia. Správa a Žiadosť iba deklarujú zistený stav v rámci kontroly

verejného obstarávania s odporúčaním ďalšieho postupu, a preto nespĺňajú požiadavku materiálnej vykonateľnosti vyžadovanej pre „výrok rozhodnutia“. Na tomto základe žalovaný 2 podotýka, že sťažovateľ bude môcť všetky opravné prostriedky, ktoré sú mu umožnené zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) riadne využiť po vydaní rozhodnutia podľa § 27a ods. 3, 5, 7 Zákona o pomoci a podpore. Iba v prípade, ak by sťažovateľ dobrovoľne nevrátil NFP na základe výzvy podľa § 27a ods. 1, resp. 4 Zákona o pomoci a podpore a Zmluvy o NFP, nasledovala by rozhodovacia činnosť v oblasti verejnej správy podľa § 27a ods. 3, resp. ods. 5 Zákona o pomoci a podpore.

44. Žalovaný 2 upozorňuje na skutočnosť, že v rámci priebehu správneho konania môže taktiež dôjsť k tomu, že sa nepotvrdia zistenia uvedené v Správe a Žiadosti, resp. bude vyvodенý iný dôsledok. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že napadnutá Správa a Žiadosť majú len predbežný charakter a nemôžu zasahovať do práv a právom chránených záujmov, nakoľko tento zásah spôsobí až správne rozhodnutie.

45. Samotná Správa so Žiadosťou nezakladajú nárok Žalovaného 2 voči sťažovateľovi na vrátenie časti poskytnutého NFP, nakoľko vzhľadom na skutočnosti uvedené vo vyjadrení je evidentné, že ide o výzvu na dobrovoľné vrátenie časti príspevku, ktorá nemá za následok založenie, zmenu alebo deklaráciu práv, právom chránených záujmov alebo povinností sťažovateľa. Správa a v nej určená korekcia je len spôsob ako sa možno mimosúdne v danej veci dohodnúť. Samotné konanie je vedené až po uplynutí 50-dňovej lehoty na dobrovoľné plnenie, a to pred príslušným správnym orgánom alebo súdom.

46. Vystavením a predložením Správy a Žiadosti nedošlo k uloženiu sankčnej povinnosti pre sťažovateľa, nakoľko povinnosť vrátiť poskytnutý NFP alebo jeho časť, v prípade zistených nezrovnalostí, vyplýva priamo zo Zmluvy o poskytnutí NFP. Vystavením a predložením Správy a Žiadosti žalovaný 2 postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a Zmluvou o poskytnutí NFP, ktorým si uplatňoval zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností sťažovateľa.

47. Žalovaný 2 zároveň zdôrazňuje, že na to, aby vzniknutá nezrovnalosť mohla byť vymáhaná, nevyhnutne musí byť prijímateľovi zaslaná výzva na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti. V prípade, ak by takáto výzva nebola zaslaná, nebolo by možné vymáhať predmetnú nezrovnalosť v rámci správneho alebo súdneho konania. Má za to, že uvedeným napádaním Správy a Žiadosti sa sťažovateľ len evidentne snaží umelo predlžovať procesné lehoty, v ktorých je povinný uhradiť predmetnú nezrovnalosť a takýmto neustálym napádaním zákonom stanovených postupov žalovaného 2 vedome odďaľuje riadne začatie správneho konania, v ktorom by bolo náležité prejednané konanie sťažovateľa, ktorým porušil podmienky poskytnutia NFP stanovené Zmluvou o poskytnutí NFP.

48. Žalovaný 2 uvádza, že už z názvu a obsahových náležitostí vymedzených v § 26 ods. 10 Zákona o pomoci a podpore je preukázateľné, že ide o dokument ktorý má informačný charakter, nie je právne vynútiteľný, a je v nej nezrovnalosť iba „zdokumentovaná“. Obdobný názor zastáva i súd, keď vo svojom uznesení uvádza, že „správou a žiadosťou nebol žalobca zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom“. Vystavením Správy a Žiadosti žalovaný 2 konal v zmysle Zákona o pomoci a podpore a ostatných záväzných právnych predpisoch SR a EÚ upravujúcich čerpanie prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, a teda si plnil svoje zákonné povinnosti.

49. Žalovaný 2 v danej súvislosti dodáva, že nie je oprávnený rozhodovať v správnom konaní podľa § 27a Zákona o pomoci a podpore, čo preukazuje aj splnomocnenie žalovaného 2 ako sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako riadiaceho orgánu pre Operačný program Výskum a vývoj v znení jeho dodatkov (ďalej len „Splnomocnenie“). Podľa článku 3 ods. 12 splnomocnenia žalovaný 2 plní všetky úlohy v zmysle Zákona o pomoci a podpore, pokiaľ si riadiaci orgán nevymedzil niektoré úlohy len do svojej pôsobnosti (v tomto splnomocnení, alebo v inom právnom úkone riadiaceho orgánu v písomnej forme). Nakoľko žalovaný 1 ako riadiaci orgán vydal Príkaz ministra č. 81/2015, ktorým sa

zriaďuje „Osobitná komisia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre správne konanie v oblasti pomoci a podpory poskytovanej z Európskeho spoločenstva a vydáva Rokovací poriadok Osobitnej komisie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“. Týmto jednoznačne vymedzil rozhodovanie v správnom konaní podľa § 27a ods. 3 a 5 Zákona o pomoci a podpore len do svojej kompetencie. Žalovaný 2 taktiež nie je oprávnený vydať správne rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny podľa Zákona o finančnej kontrole.

50. Žalovaný 2 na základe uvedeného teda nie je oprávnený rozhodovať o uložení povinnosti sťažovateľovi na vrátenie finančných prostriedkov.

51. Žalovaný 2 nepovažuje námietky sťažovateľa, vo vzťahu k zásahu do princípu legitímneho očakávania k ochrane pred náhlou zmenou pravidiel, za oprávnené. Sťažovateľ si podľa jeho názoru musel byť vedomý a uzavretím zmluvy o poskytnutí NFP prejavil vôľu správať sa a dodržiavať pravidlá uvedené v zmluve o poskytnutí NFP, medzi ktoré patrí aj povinnosť strpieť kontrolu/audit a v prípade, že poruší ustanovenia právnych predpisov SR alebo ES, a toto porušenie bude znamenať nezrovnalosť, vráti NFP alebo jeho časť. Zároveň svojím podpisom zobral na vedomie, tak ako to vyplýva zo Zmluvy o poskytnutí NFP, že na kontrolu a vládny audit, ukladanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny sa vzťahuje režim upravený v právnych predpisoch SR a ES, rovnako sa zaviazal dodržiavať systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013. Ďalej uvádza, že Správa neobsahuje autoritatívny výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky, t. j. sankčnú povinnosť a k vystaveniu Správy došlo na základe relevantných zistení príslušných orgánov verejnej moci. Vystavením Správy a Žiadosti sťažovateľovi si žalovaný 2 plnil zákonné povinnosti v zmysle ust. § 26 ods. 3 Zákona o pomoci a podpore.

52. K aplikácii uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k. 5Sžf/31/2011 zo dňa 25.10.2011, o ktoré sťažovateľ opiera svoje tvrdenia týkajúce sa preskúmateľnosti Správy a Žiadosti v rámci správneho súdnictva o súdnu prax, žalovaný 2 uvádza, že toto nie je možné aplikovať. Podľa žalovaného 2 súdna prax, na ktorú sťažovateľ poukazuje, vychádza totiž z odlišného skutkového a právneho stavu, t. j. napadnuté rozhodnutie v konaní pod spis zn. 5Sžf/31/2011 bolo podľa konajúcich súdov vydané správnym orgánom, ktorý je oprávnený na to, aby mohol vydať rozhodnutie v konaní na ktoré sa vzťahuje Správny poriadok, malo povahu konečného rozhodnutia v danej veci, proti ktorému nebolo možné podať opravný prostriedok, spôsobilo priamo vznik, zmenu a zánik oprávnení a povinností fyzických a právnických osôb, či ním mohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických a právnych osôb priamo dotknuté, medzi sporovými stranami nedošlo k porušeniu zmluvných povinností, a teda následnému uplatňovaniu si zodpovednosti za takéto porušenie. V zmysle vyššie uvedených skutočností je evidentné, že existuje mnoho rozdielov, kvôli ktorým nie je možné aplikovať predmetné rozhodnutie 5Sžf/31/2011 na daný prípad. Žalovaný 2 taktiež poukazuje na skutočnosť, že i ďalšie rozhodnutia súdov, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2308/2012, na ktoré sťažovateľ poukazuje vo svojej kasačnej sťažnosti, buď nie je možné aplikovať na predmetný spor, alebo sú už tieto rozhodnutia prekonané neskoršou rozhodovacou činnosťou príslušných súdov. Nepreskúmateľnosť Správy a Žiadosti v rámci správneho súdnictva konštatoval i Najvyšší súd SR (ďalej len „NS SR“) vo svojom uznesení zo dňa 08.06.2016, sp. zn. 4Sžf/56/2015.

53. Odvolajúc sa na princíp právnej istoty v danej súvislosti žalovaný 2 poukázal i na ustanovenie § 14 ods. 18 Zákona o pomoci a podpore, podľa ktorého rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Pričom Správa, ktorej súčasťou je stanovenie a vyčíslenie korekcie, je podľa § 26 ods. 10 Zákona o pomoci a podpore, teda druhej časti tohto zákona, a teda nie je preskúmateľná súdom, na čo poukazuje i Najvyšší súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí 4Sžf/56/2015.

54. Navyše na potvrdenie svojich tvrdení žalovaný 2 poukázal i na rozhodnutie NS SR zo dňa 14.02.2017, sp. zn. 1Sžf/87/2015, v ktorom sa NS SR stotožnil s tvrdeniami iného senátu NS SR, a to prostredníctvom zastavujúceho uznesenia NR SR zo dňa 08.06.2016, sp. zn. 4Sžf/56/2015. Ďalej sa odvolal na obdobné konanie, ktoré bolo vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/41/2016, a

z ktorého vyplýva, že konajúci súd sa taktiež zhoduje s tvrdením, že Správa a Žiadosť nepodliehajú súdnemu prieskumu. Okrem iného poukázal na ostatné rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktorými bolo rozhodnuté alebo poukázané na nepreskúmateľnosť Správ a Žiadostí, napr. 2S/41/2016, 1S/182/2015, 1S/181/2015, 5S/168/2016, 5S/156/2015, 5S/146/2015, 5S/186/2015, 1S/184/2015, 5S/140/015, 5S/187/2015, 5S/91/2016, 5S/95/2016, 5S/169/2016, 1S/120/2016, 5S/126/2016, 5S/92/2016, 1S/78/2016, 6S/119/2016, 6S/100/2016, 6S/112/2016.

55. Záverom opätovne žalovaný 2 uviedol, že výška korekcie, ktorá je uvedená v žiadosti nie je vynútiteľná. ani nie je konečná, a pochybenie uvedené v Správe nie je pre riadiaci orgán, súd ani pre iný orgán záväzná. V priamej nadväznosti na vyššie špecifikované okolnosti je zrejmé, že Správa a Žiadosť nie sú rozhodnutiami, dokonca ani listami s charakterom rozhodnutia. Tieto iba deklarujú zistený stav v rámci kontroly splnenia podmienok poskytnutia NFP, s odporúčaním ďalšieho postupu, a preto nespĺňajú požiadavku materiálnej vykonateľnosti vyžadovanej pre „výrok rozhodnutia“. Sťažovateľ teda bude môcť riadne využiť opravné prostriedky pri vydaní rozhodnutia podľa § 27a ods. 3, 5, 7 Zákona o pomoci a podpore. Iba v prípade, ak by sťažovateľ dobrovoľne nevrátil nenávratný finančný príspevok na základe výzvy podľa § 27a ods. 1, resp. 4 Zákona o pomoci a podpore a Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, nasledovala by rozhodovacia činnosť v oblasti verejnej správy.

56. V danom prípade má žalovaný 2 za to, že Správa a Žiadosť nie sú materiálne vykonateľné. Uvedené dokumenty v konečnom dôsledku neohrozujú práva a oprávnené záujmy sťažovateľa, pretože nejde o rozhodnutia, ktoré sú preskúmateľné súdom a nejde o konečné „rozhodnutia“, keďže takým je až správne rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, 5, 7, Zákona o pomoci a podpore alebo podľa Zákona o finančnej kontrole, ktoré je preskúmateľné správnym súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

57. Vzhľadom na skutočnosti uvedené vo vyjadrení, má žalovaný 2 za to, že prvostupňový Krajský súd v Bratislave rozhodol správne a zákonne, svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, a preto žalovaný 2 žiada, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietol, a zároveň žiada, aby kasačný súd zaviazal sťažovateľa na zaplatenie trov kasačného konania.

V.

Právna úprava a právne názory kasačného súdu

58. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 <. SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti sťažovateľky (453 ods. 1 a ods. 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

59. Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že sťažovateľ sa žalobou podanou na krajskom súde dňa 19.09.2016 domáhal preskúmania zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov.

60. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

61. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

62. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

63. Podľa § 7 SSP, správne súdy nepreskúvajú

- a) právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,
- b) správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c) všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,
- e) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,
- f) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,
- g) rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,
- h) rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúvanie vylučuje osobitný predpis.

64. Podľa § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore, rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné správnym súdom.

65. Predmetom kasačného konania bolo preskúvanie uznesenia krajského súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo. V rámci kasačného konania, kasačný súd skúmal aj povahu napadnutej správy a žiadosti. Kľúčovou bolo najmä právne posúdenie možnosti súdneho prieskumu Správy o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, ktoré krajský súd zhodne so žalovanými považovali za nepreskúmateľné v správnom súdnictve. Túto právnu otázku presvedčivo vyriešil krajský súd, pričom najvyšší súd sa s dôvodmi jeho rozsudku v tejto časti plne stotožňuje.

66. Rozsah preskúvavej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že preskúvaniu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu.

67. Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu.

68. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych

orgánov v správnom súdnictve.

69. Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúmaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúmajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúmajú, sú vymedzené v ustanovení § 7 SSP. Predmetné ustanovenie v písmene a) až h) obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu.

70. Kasačný súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa jedná o konanie podľa druhej časti zákona o pomoci a podpore, keďže predmetom preskúmanej veci je eventuálne vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov za nedostatky v rámci verejného obstarávania „Informačné a komunikačné technológie UMB vrátane podpory infraštruktúry výskumu a vývoja UMB v Banskej Bystrici“.

71. Najvyšší súd dáva v prvom rade do pozornosti citované ustanovenie § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore, z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Predmetné ustanovenie ešte podporne odkazuje na ustanovenie § 7 písm. h) SSP. Kasačný súd ďalej uvádza nasledovné:

72. Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, a teda, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože sami o sebe nepredstavujú zásah do práva a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. V tomto smere odvolací súd poukazuje na opakované vyjadrenia žalovaného 1 a žalovaného 2 o predčasnom podaní žaloby v čase vypracovania a odoslania Správy a Žiadosti, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore. Povinnosť žalobcu vrátiť finančné prostriedky vznikne až na základe takého právoplatného rozhodnutia, ktoré už bude spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv sťažovateľa, a až vtedy bude preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

73. Vychádzajúc z predmetných citovaných ustanovení má kasačný súd za to, že predmetnú Správu a Žiadosť je možné považovať za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona o pomoci a podpore.

74. Kasačný súd zdôrazňuje, že v prípade, ak na základe podanej žiadosti žalobca nevráti poskytnuté finančné prostriedky, následne žalovaný 1 v zmysle zákona začne správne konanie, výsledkom ktorého bude rozhodnutie o uložení povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré bude po vyčerpaní opravného prostriedku v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podliehať súdnemu prieskumu správnym súdom, a ktoré bude aj materiálne vykonateľné. Rovnako vo vzťahu k prípadnej povinnosti vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej vo výzve, ktorú môže uložiť iba žalovaný 1 vydaním rozhodnutia, a až toto rozhodnutie môže byť následne preskúmané, či nezasiahlo do práv sťažovateľky. Uvedený záver je podporený aj novšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 1Sžf/95/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 4Sžf/56/2015 z 8. júna 2016).

75. Na základe všetkých vyššie citovaných zákonných ustanovení a právnych argumentov dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie nespadá do právomoci súdov, a teda nie je preskúmateľné súdom.

76. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a neopomenul žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, v dôsledku čoho krajský súd správne právne posúdil predmetnú vec a neporušil práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

77. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP), a zároveň ich nepriznal ani žalovanému, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

78. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.